

TARTU ÜLICOOLI VILJANDI KULTUURIAKADEEMIA

Muusikaosakond

Koolimuusika õppekava

AVE SAARVA

SUURE-JAANI LASTEAIJA „SIPSIK“

KEVADKONTSERT

Loov-praktiline lõputöö

Juhendaja: Hedi- Kai Pai

Kaitsmisele lubatud.....(allkiri)

Viljandi 2019

SISSEJUHATUS	3
1. VALIKGRUPI ISELOOMUSTUS	5
2. KONTSERDI ETTEVALMISTAMINE	9
3. KONTSERDIKAVA LAULUDE AUTORITE TUTVUSTUS JA METOODILINE ANALÜÜS	10
3.1 Maria Wunderlich.....	10
3.2 Astrid Lõbin.....	11
3.3 Ülo Vinter.....	11
3.4 Laulude metoodiline analüüs.....	12
KOKKUVÕTE	16
KASUTATUD KIRJANDUS	17
LISAD	18
Lisa 1 Lillede pidu.....	19
Lisa 2 Vihmapiiskade rännutee.....	20
Lisa 3 Imekena kevad.....	21
Lisa 4 Minu ema.....	22
Lisa 5 Kevade marss.....	23
Lisa 6 Kevad.....	24
Lisa 7 Kodulaul.....	25
SUMMARY	26

SISSEJUHATUS

Muusika on minu ellu kuulunud väga varajasest lapsepõlvest alates. Esimesed laulud õpetas mulle isa, kes on samuti muusikaga seotud olnud kogu elu. Ta töötab kitarriõpetajana, lisaks on tegev mitmes ansamblis. Temalt olen pärinud huvi ja armastuse muusika vastu. Oma esimesel lauluvõistlusel osaledes olin vaid nelja-aastane. Teises klassis läksin muusikakooli plokkflööti õppima ning paari aasta pärast vahetasin pilli saksofoni vastu välja. Saksofoni erialal lõpetasin Viljandi Muusikakooli 2010.aastal. Õppisin antud pilli veel ühe lisa-aasta ning pärast seda neli aastat Heino Elleri nimelises Tartu muusikakoolis. Lõpetasin H. Elleri nimelise Tartu muusikakooli rütmimuusika saksofoni erialal 2015.aastal. Mulle saksofon väga meeldib ja on mu lemmikpilliks siiani, kuid pärast Elleri-kooli lõpetamist sain aru, et lavaartisti minust ei saa. Mulle on ikka meeldinud lastega tegeleda ja neid juhendada. Muusikalistest ainetest meeldib mulle väga solfedžo. Ühendasin need kaks omavahel ja otsustasin saada muusikaõpetajaks. 2015.aasta sügisel asusin Viljandi Kultuuriakadeemiasse koolimuusika erialale õppima.

2019. aasta oktoobris alustasin tööd Suure-Jaani lasteaias „Sipsik“ muusikaõpetajana. Uuest ametist lähtuvalt tekkis praktiline soov ühendada meeldiv kasulikuga. Nii otsustasingi Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia loov-praktilise lõputöö läbi viia Suure-Jaani lasteaias.

Nimetatud lasteaias on saanud traditsiooniks, et kevadkontserdid toimuvad igal rühmal eraldi, erinevatel päevadel. Tegin loov-praktilise lõputöö läbiviimiseks valiku ühe rühma kasuks – valisin selleks „Lepatriinu“ rühma lapsed. Valiku langetamisel sai kaalukeeleks laste vanus – rühmas on kõige vanemad lapsed, n.ö. koolieelikud (6-7-aastased). Valisin nemad seetõttu, et nad õpivad laule, tantse ja pillisaateid kiiresti, on muusikatundides tähelepanelikud, julged ja vastuvõtlikud pakutava õppe suhtes. Koostöö selle rühmaga on hästi laabunud esimestest tundidest alates, mil ma sinna lasteaeda tööle asusin. Loodan, et see tagab edu kevadkontserdi õnnestumisel. Sama oluliseks pean ma rühma head sisekliimat ja lastega saavutatud usalduslikku suhet.

Alustasin kevadkontserdi ettevalmistamist repertuaari koostamisest. Soovisin kavassee koondada kevadeteemalisi laulud. Kuna kevadel on ka emadepäev, siis lisasin kavassee ühe emateemalise laulu. Valisin kokku 7 laulu. Koostasin laulude õpetamiseks ajakava.

Ajakava koostamine oli vajalik, kuna lastel on muusikatunnid ainult kaks korda nädalas kestusega vaid 30 minutit. Soovisin laulud selgeks saada juba enne aprillikuu lõppu.

Maikuuks jätsin aega laulude kordamiseks ja kinnistamiseks, liikumise ja pillisaadete lisamiseks. Kevadkontsert toimub 9. mail kell 16.00 Suure-Jaani lasteaia „Sipsik“ saalis (Lembitu pst 42, Suure-Jaani).

Loov-praktilise lõputöö kirjalik osa koosneb kolmest peatükist:

1. valikgrupi iseloomustus
2. kontserdi ettevalmistusprotsessi kirjeldus
3. kontserdi kava metoodiline analüüs

1. VALIKGRUPI ISELOOMUSTUS

Otsustasin loov-praktilise lõputööna esitleda Suure-Jaani lasteaia „Lepatriinude“ rühma kevadkontserti. Valiku langetamisel sai kaalukeeleks laste vanus – rühmas on kõige vanemad lapsed, koolieelikud (6-7-aastased lapsed). Valisin nemad seetõttu, et nad õpivad laule, tantse ja pillisaateid kiiresti, on muusikatundides tähelepanelikud, julged ja vastuvõtlikud pakutava õppe suhtes. Üldiselt neile meeldib uusi tegevusi katsetada ja mängu kaudu õppida. Koostöö on selle rühmaga on üsna hästi laabunud esimestest tundidest alates, mil ma sinna lasteaeda tööle läksin. Loodan, et see tagab edu kevadkontserdi heaks õnnestumiseks. Sama oluliseks pean ma rühma head sisekliimat ja laste usalduslikku suhet minu suhtes.

Rühm koosneb kahekümnest lapsest: 12 tüdrukut ja 8 poissi. Lapsed on enamasti vaoshoitud käitumisega, ainult mõnega esineb vähesel määral probleeme (äkiline käitumine), millele oleme rühma kasvatajatega koostöös püüdnud erinevaid lahendusi leida. Omaltpoolt olen olukorda püüdnud lahendada erinevate tunnitegevuste vaheldamisega: põiminud rohkem liikumist laululiste tegevuste vahele, lisanud laulusaateks pillimängu või rütmisaadet kehapiiril. Uue materjali õppimise olen paigutanud tunni algusesse, siis on lapsed kõige parema tähelepanu- ja keskendumisvõimega. Tunni lõpupoole valin alati mõne laulumängu, mis on kõiki lapsi ühisesse tegevusse kaasahaarav. Lõpetuseks kordame uut õpitud materjali. Rikastan tunde ka Orff-instrumentaariumi pillidel musitseerimisega (triangel, kõlapulgad, kõristid, tamburiinid ja plaatpillid).

Kõige rohkem meeldivad lastele erinevad laulumängud – nii kaasaegsete autorite looming (nt. Tuuli Jukk „Võlurimäng“, Hedi-Kai Pai „Hei, ma olen Volli!“) kui ka vanemad laulumängud (nt. „Riia linna kantsel“, „Vaene ja rikas mees“).

Loov-praktiliseks lõputööks välja valitud grupi lapsed on üldiselt musikaalsed ja suurem osa neist viisipidajad. Lastele meeldib laulda koos, üksinda tunnevad end ebakindlalt. Põhjus võib olla ka selles, et eelmisel aastal ei olnud Suure-Jaani lasteaias muusikakasvatajat ning nüüd lapsed alles harjuvad muusikaliste tegevustega. Samas, kui jagan neile muusikainstrumente, siis soovivad kõik aktiivselt osaleda. Pillide jaotamisel pean jälgima, et kõik lapsed saaksid tunni jooksul võimaluse pilli mängida, sest see pakub neile suurt rõõmu ja kui keegi jääb pillist ilma, on ta kurb ja solvunud.

Koolieelse lasteasutuse riiklik õppekava määrab kindlaks koolieelse lasteasutuse õppe ja kasvatustegevuse alused. Üldiseks eesmärgiks on lapse mitmekülgne ja järjepidev areng kodu ja lasteasutuse koostöös. Riikliku õppekava 4. peatükis on välja toodud 6-7- aastase lapse eeldavad üldised oskused ning 5. peatükis § 22 valdkonnas märgitakse, et lasteaia muusikatunni sisuks on laulmine, muusika kuulamine, muusikalis-rütmiline liikumine ning pillimäng.

Õppe ja kasvatustegevuse eesmärgiks on seatud, et laps:

- 1) tunneb rõõmu laulmisest ja musitseerimisest;
- 2) suudab keskenduda kuulatavale muusikapalale;
- 3) suudab ennast loovalt väljendada laulmise, liikumise, tantsimise ja pillimängu kaudu;
- 4) suudab musitseerida nii rühmas kui ka üksi.

Õppe ja kasvatustegevuse kavandamisel ja korraldamisel on esikohal emotsionaalne ja aktiivne muusikaline tegevus, samas kujundatakse ja arendatakse lapse muusikalis-loomingulisi võimeid, samuti kultuurilis-sotsiaalset aktiivsust ning väärtushinnanguid. Üksteisega seostatakse muusika kuulamine, laulmine, pillimäng, muusikalis-rütmiline liikumine, mängud ja tantsud, mille valikul arvestatakse laste huvidega ning ea- ja jõukohasusega. (Koolieelse lasteasutuse riiklik õppekava §22)

“Koolieelikuiga iseloomustab liikumisvabadus, tahe ümbritsevat maailma tundma õppida . On tähtis, et selleealiste laste repertuaar arvestaks nende iga, loomulikke muusikalis eeldusi ja vastuvõtuvõimet. Koos laste üldise kehalise ja vaimse arenguga jätkub ka nende muusikaline areng. Normaalse muusikaliste eelduste korral kuulub sellesse vanuseikka helilaadi taju kujunemine. Sagedaste kordamiste teel kerkivad neis esile antud viisi koostisesse kuuluvate helide omavahelised suhted ja ka nende helide suhted põhitoonile, mille tõttu põhitoon saab otsekui keskuseks, millest lähtub meloodiline liikumine ja mille juurde see taas tagasi pöördub. Domineerivale kohale kerkib pentatoonika, hiljem duuri-molli kõlakarakteritele toetuv helilaadi tajumine. Harmoonia äratav koolieelses eas vähe tähelepanu. Laps jälgib enamasti juhtivat häält. Seepärast pole õige selleealisi lapsi mitmehäälsete laulude laulmisele rakendada.” (Päts. R.1989.Muusikaline kasvatus üldhariduskoolis 1.osa lk 22-23).

“Muusikalist elamust võib koolieelses eas täheldada eranditult iga lapse juures. Seejuures muusika kuulamisel reageerib laps kõige erksamalt motoorsetele ja rütmilistele mõjudele, mis ilmneb vahetus soovis kaasa liikuda.

Oma töösse loominguliselt suhtuv kasvataja tugineb lapse loomulikele musikaalsetele eeldustele ja endastmõistetavalt ka lapse muusikalise maailma tundmisele, sest see avab juurdepääsu lapse fantaasiamaailma. Lapse fantaasia säilitamine ja elustamine haarava musitseerimise teel peabki olema kasvataja esmaülesandeks. Sellesse vanusejärku peaks kuuluma ka muusika algelementide tundmaõppimine, milleks tuleks kasutada audiovisuaalseid õppevorme.” (Päts R 1989 Muusikaline kasvatus üldhariduskoolis 1.osa lk 24).

Antud vanuse muusikalist materjali ja ka I klassi laulikute vaadates, jaotab R. Päts selle materjali kolme rühma:

- 1) kahetoonilised primitiivsed motiivid (näiteks „Küll on hea“);
- 2) kolme-, nelja- ja viietoonilised laulukesed;
- 3) laiema ulatuse ja ka hüppeliste meloodiliste käikudega laulud.

„Selles vanuseastmes olgu laulud elulähedaste tekstidega ja lihtsasti mõistetavad. Korduvmotiividele saab juurde lisada rütmipillid. Lapsi peaks õpetama lauluheliseid võrdlema, nii õpetatakse lapsi lihtsaid rütme tajuma.“ (Päts ,R. 1993 Muusikaline kasvatus üldhariduskoolis 2.osa lk 6)

Olen oma töös lasteaiaaeglastega püüdnud eelpoolnimetatud metoodilisi nõuandeid rakendada. Kuna õpetan lapsi esimest aastat ja ei tunne kõiki veel nii hästi, siis katsetan oma tunnis erinevaid meetodeid tundide läbiviimisel. Repertuaari valikul kasutan lihtsamate meloodiate kõrval ka keerukamaid, sest lastele meeldib rütmikus ja nad saavad keerukamate viisikäikudega hästi hakkama. See arendab nende hääleulatust ja rütmitunnetust. Kasutan laulude saatmiseks erinevaid pille: klaverit, kitarrit või kannelt. Mängime ka laulumänge. Proovin tegevusi vaheldada, sest siis väsivad lapsed vähem ja on koostöövalmid. Uut materjali õpetan tunni alguse poole, sest siis on laste tähelepanu aktiivne. Materjali kordame tunni lõpetuseks. Olen väga nõus muusikapedagoogide väitega (näiteks A. Liimets, R. Päts), et õppimine ja õpetamine on omavahel väga tihedalt seotud. Lapsed õpetavad mind sama palju kui mina neid. Saan aru, et alati minu väljamõeldud tunnikava ei tööta ja pean kiirelt teise tegevuse valima, mis nende tähelepanu köidaks. Näiteks kui olen plaaninud koos laulmist, aga antud hetkel sobib palju paremini rütmipillidega mängimine, siis nii ka teen ja võtan laulu õppimise ette veidi hiljem. Püüan tundides olla laste suhtes tähelepanelik ja lähtuvalt oludest muudan tunni ülesehitust vastavalt laste vastuvõtuvõimele.

Laulmine ja musitseerimine on last muusikaliselt, füüsiliselt ja sotsiaalselt arendav tegevus. Lauldes arenevad rütmiline ja muusikaline mälu. Laulmise ja muusikalise liikumise tähtsust eelkooliealise lapse arengus on esile tõstnud Monika Pullerits, kes on öelnud.

„Laulmine on lapsele kõige lähedasem musitseerimise vorm, kus areneb nii rütmi- ja meetrumitunnetus, vokaalsed oskused, kõne, helikõrguste tunnetus, emotsionaalsus, muusikaliste väljendusvahendite tundmine (tempo, dünaamika), empaatiavõime, muusika kuulamise ja analüüsimise oskus, areneb muusikaline mälu. Koos laulmine ja pillimängimine arendab lastes ansambelitunnetust ja sotsiaalset suhtlemist.“ (Pullerits 2005)

„Muusika järgi liikumine aitab lapsel paremini mõista muusika sisu ja samas äratav ka huvi muusika vastu. Laps õpib muusika järgi liikudes paremini ennast väljendama ja nii areneb ka koordinatsioon. Laulmine koos liikumisega võimaldab lapsel oma emotsioone paremini väljendada.“ (Pullerits 2005)

Enne iga uue loo õpetamist lapsed kuulavad laulu esitust. Muusika kuulamine arendab laste tähelepanuvõimet. Samas õpetab see ka kannatlikkust, sest lugu tuleb kuulata lõpuni. Nii toimub läbi õpetamise ka laste kasvatamine, ettevalmistus kooliks.

Kõiki neid tegevusi (laulmine, liikumine, kuulamine ja rütmipillidel mängimine) vaheldades osalevad lapsed tunnis aktiivselt. Püüan repertuaari valides liikuda lihtsamatelt lugudelt veidi keerulisematele, aga pean ka silmas, et oluline on jääda eakohase repertuaari juurde. Tähtis on eduelamus ja hakkama saamise tunne, siis säilib ka lastel armastus muusikatundide vastu.

2. KONTSERDI ETTEVALMISTAMINE

Kontserti läbiv teema on „kevad“ ja sellest lähtuvalt valitud laulud seotud kevade-temaatikaga. Kuna varsti on tulemas emadepäev, siis sai kavasse lisatud ka üks laul emast. Valitud laulud on igaüks omaette meeleoluga, treenivad kindlaid muusikalisi võimeid ja oskusi. Kontsert tähistab lasteaia õppeaasta lõpu lähenemist ning valmistumist suvepuhkuseks. Kontserti kuulavad lapsevanemad ning peredele lähedased inimesed, kohal on kasvatajad ja lasteaia juhataja. Olen saanud kontserdi lindistamiseks õppetöö otstarbel, asjaosalistelt loa.

Laulude õpetamiseks koostas ajakava, et kindlustada kõikide laulude selgeks saamine ning jätta aega ka kordamiseks (puudumiste korral on võimalik repertuaar järgi õppida):

25.märts – „Kodulaul“ – õppimine

1.aprill – „Minu ema“ - õppimine, „Kodulaul“ - kordamine

5.aprill – „Kevade marss“ õppimine, eelnevate laulude kordamine

8.aprill – „Vihmapiiskade rännutee“ – õppimine, eelnevate laulude kordamine

12. aprill – „Kevad“ – õppimine, eelnevate laulude valikuline kordamine

15.aprill- „Imekena kevad“ – õppimine, eelnevate laulude valikuline kordamine

22.aprill – „Lilled pidu“ – õppimine, eelnevate laulude valikuline kordamine

29.aprill – kõikide laulude kordamine

3.mai - kõikide laulude kordamine

6.mai – kõikide laulude kordamine ja peaproov

3. KONTSERDI KAVA LAULUDE AUTORITE TUTVUSTUS JA METOODILINE ANALÜÜS

Oma kontserdi kava koostas järgmiseid põhimõtteid järgides:

Laulud valisin kevadeteemalist. Laulude valimisel oli oluline roll ka laulude sõnumil. Laule ilmetasin rütmipillide kasutamisega. Lisasin laulude juurde ka mõningast liikumist, et laulude esitus oleks väljendusrikkam.

Kontserdi kavasse valisin lastelaule kolmelt erinevalt autorilt, kelle elulugu ja loomingut lühidalt tutvustan.

3.1. Maria Wunderlich

Laulude „Imeline kevad“, „Kevad“ Vihmapiiskade laul“ ja „Lillede pidu“ autoriks on Maria Wunderlich. Ta sündis 4. juunil 1938 Udukülas pere neljanda lapsena. Tema ema oli klaveriõpetaja ning ka kolm vanemat õde väga musikaalsed. Ema ja õed esinesid raadiosaadetes õdede Wunderlichide nime all. Lapsena oli ta väga loov ja tegus ning ta armastas muusika kõrval tegeleda leiutamise ja laulamisega. 1965. aastal lõpetas Maria Tallinna Pedagoogilise Instituudi muusikaõpetajana ja läks tööle Saksi lastekodusse. Pärast Saksi lastekodu töötas ta veel Imastu eriinternaatkoolis ja Lasila koolis. Oma õpilastega sai ta alati väga hea kontakti ja koos musitseeriti ning esineti väga palju. Maria Wunderlich on loonud enam kui 300 lastelaulu, milles kõigis oli soojust ja lisaks mingi õpetlik iva. Tema laulud on pakkunud rõõmu paljudele lastele, neid laulavad mõnuga praegused ja tulevaste põlvkonnad. Tema poolt ilmunud laulikud on:

“Laululust” (2002), “Laulurõõm” (2005) ja “Laulumõnu” (koos fonogrammidega, 2008). Alati rõõmsameelne Maria Wunderlich armastas üle kõige oma tööd ja kodukohta. Oma laulud ammutas ta metsast, väites, et sealt tulevad nad ise tema juurde. Aastakümnete kogemusega muusikaõpetajal ja laulumeistril on põhimõte, et iga laulutekst peab lapsele andma mõne tarkuseiva. Laulud saatsid Maria Wunderlichi kogu eluaja. Udukülas sündinud leiutamishimulisest ja muusikalembesest tüdrukust kujunes naine, kes pühendas elu sellele, mida kõige rohkem armastas: lauludele, lastele ja kodupaigale. Ta suri 1. detsembril 2018.a. (<http://www.virumaa.ee/ve-wunderlich-maria-muusikaopetaja-ja-helilooja/>)

3.2. Astrid Lõbin

Laulude „Kevade marss“ ja „Minu ema“ autoriks on Mustamäe kauaaegne lauluõpetaja Astrid Lõbin. Ta sündis 1928. aastal ja on lõpetanud Made Pätsi klassis laulueriala, laulnud Estonia ooperikooris, töötanud muusikaõpetajana lasteaias, koolis ja olnud ka Mustamäe Laste Loomingu Majas lasteringi juhendaja. „Pallipõnni“ lasteaias töötades kirjutas ta palju lastelaule, sealhulgas ka „Kevade marsi“. Tema tuntumad laulud on ilmunud mitmes erinevas laulikus, mis kõik on aga kogutud kokku kogumikku „Astrid Lõbini lastelaulud“. Enamuse laulusõnadest on kirjutanud „Pallipõnni“ lasteaias endine juhataja Eevi Salm, sealhulgas ka laulu „Minu ema“ sõnad. Just Eevi Salmi õhutusel hakkaski Astrid Lõbin lastelaule kirjutama. Astrid Lõbin on Eevi kirjutatud laulusõnade kohta öelnud, et see tekst laulis ise. Need tekstid laulavad kõigest sellest, mis last ümbritseb: aastaegadest, loomadest, emast, isast, sünnimaast ja tähtpäevadest. Lapsed laulavad tema laule hea meelega. (Mustamäe leht mai 2012 nr (5) (213))

3.3. Ülo Vinter

Minu kevadkontserdi kavasse valitud „Kodulaulu“ autoriks on Ülo Vinter, kes sündis 3. jaanuaril 1934 Tallinnas ja suri 2. juulil 2000 Käsmus. Ülo Vinter on lõpetanud 1951. aastal Tallinna Muusikakeskkooli, kus õppis muusikateooriat. Seejärel astus ta Tallinna Riikliku Konservatooriumi kompositsiooni erialale, kus õppis esialgu Mart Saare ja hiljem Villem Kapi juures. Aastatel 1956–1969 töötas ta muusikatoimetajana Eesti Raadios ning aastatel 1969–1986 Eesti Telefilmis.

Kõige rohkem on Ülo Vinteri kirjutanud muusikat muusikalidele ja ballettidele ja ka nuku- ja telefilmidele. Lisaks on ta kirjutanud sümfoonilist muusikat, lastelaule, koorimuusikat, levimuusikat ja kammerteoseid. Tema loomingus leidub lüürikat ja huumorit, loodusekujundeid ning karakterpildikesi. Mitmed teosed on pälvinud auhinnalisi kohti loominguvõistlustel.

Vinteri tuntuim teos on lastemuusikal „Pipi Pikksukk“ (loodud koos Ülo Raudmäega, 1969), mida on eesti teatrilavadel kõige rohkem etendatud. Antud muusikalist on pärit laul „Laul Põhjamaast“, mis kuulub ka laulupidude repertuaari.

Samuti on Ülo Vinter kirjutanud muusika sellistele kultusfilmidele nagu „Mehed ei nuta“ (1968), „Noor pensionär“ (1972) ja „Siin me oleme“ (1979). Viimasest on populaarseks saanud laul „Majakene mere ääres“. Lisaks on tuntud ka laul „Nõia elu“ telelavastusest „Väike nõid“ (1975).

Kogu elu jooksul on heliloojale südamelähedane olnud Oskar Lutsu „Kevade“ teema. Kirjandusteose ainetel on ta loonud balletti „Kevade“ (1967), kaks muusikali pealkirjaga „Kevade“ (1981 ja 1991), lavalise kantaadi „Kevade ehk pildikesi koolipõlvest“ (1983) ja muusikalise lastefilmi „Kevad südames“ (1985). (Eesti Muusika Infokeskus <https://www.emic.ee/?sisu=heliloojad&mid=32&id=139&lang=est&action=view&method=biograafia>)

Alljärgnevalt esitan iga laulu metoodilise analüüsi, õpetamise eesmärgi ja saatepillid. Kõikide laulude noodid olen koostanud ise Sibelius-noodistusprogrammi kasutades.

3.4. Laulude metoodiline analüüs

„Lillede pidu“ (Viis ja sõnad: Maria Wunderlich)

Laulu helistik on D-duur. Laulu taktimõõt 3/4. Viisiulatus on septimi (v.7) piires (väikse oktaavi a kuni 1. oktaavi G). Laul on rõõmsas meeleolus, tempo on rahulik, kõige suurem hüpe laulus on seksti-hüpe, muidu on laul astmeliselt liikuva meloodiaga. Kuna antud laulus räägitakse erinevatest lilledest, siis kasutasin ka võimalust lastele tutvustada neid lilli lähemalt. Seepärast printisin tunni läbiviimiseks vastavate lillede pildid ning iga laps sai omale ühe lille pildi. Kui laulus lauldi antud lille nimi, siis laps tõstis pildi oma pea kohale ja keerutas end koos sellega. Nii õppis ta koos lauluga selgeks ka antud lillesordi (välimus, nimetus).

Laul räägib erinevatest lilledest, lapsed esitavad seda laulu rõõmsalt ja oma lillele mõeldes. Loodetavasti tuntakse lilled ära ka hiljem looduses. Lillede pildid teevad esitust huvitavamaks ja rõõmsamaks nii esinejatele kui kontserdi pealtvaatajatele.

Laulu eesmärk: õpetada erinevaid kevadlilli. *Wunderbar* tähendab saksa keeles imeline (keeleeõpe, ainete vaheline integratsioon).

Laul on valsirütmis, taktimõõt $\frac{3}{4}$. Tutvustasin lastele tunnis valsi tantsusamme, proovisime ka tantsida ning see lisas laulule õiget meetrumitunnetust (rõhuline taktiosa + 2 rõhutut). Laulu meloodia on kordustega, sisaldab sekventsi, mis teeb laulu kergesti õpetatavaks, meloodia jäi lastele kiiresti meelde. Laulus on 3 salmi. Saadan laulu kandlel. Laul on pärit Maria Wunderlich'i 2002.a laulikust „Laululust“.

„Vihmapiiskade rännutee“ (sõnad ja viis: Maria Wunderlich)

Laulu helistik on D-duur. Laulu taktimõõt on 4/4. Laulu ulatus on I oktaavi D-st kuni I oktaavi B noodini. Laul on rõõmsas meeleolus. Tempo on rahulik. Laulus on kõige suurem meloodiahüpe kvindi (p.5) ulatuses. Reeglina liigub laul astmeliselt. Laulus esineb sekventsi ja rütmilist kordust. Lisan laulu ilmestamiseks trianglid (imiteerivad tilkade kukkumise heli). Triangleid mängivad lapsed iga värsirea lõpus. Nii saavad lapsed keskenduda rohkem laulu emotsiooni väljendamisele ning trianglite sissetoomine õigel ajal nõuab neilt tähelepanu ja keskendumist.

Laulu eesmärk on lapsi mõtlema panna mis vihmapiiskadega edasi saab kui nad maale langevad (integratsioon loodusõpetusega) ja muusikaliselt õpetada neid korraga tegelema nii laulmise kui rütmipilliga (tegevuste ja tähelepanu jagamine, koordineerimine). Laulus on 3 salmi. Antud laulu saatepilliks valisin kitarr. Laul on pärit Maria Wunderlich'i 2005. aasta laulikust „Laulurõõm“.

„Imekena kevad“ (Viis ja sõnad: Maria Wunderlich)

Laulu helistik on C-duur. Laulu taktimõõt on $\frac{3}{4}$. Laulu ulatus on I oktaavi C noodist kuni I oktaavi B noodini. Laul on rõõmsas meeleolus. Tempo on rahulik. Laulus on kõige suurem meloodiahüpe tertsi (v.3 ja s.3). Laul on astmelise iseloomuga, kasutatud on ka sekventsilist liikumist. Lisan laulu ilmestamiseks mõningad liigutused. Laulu esitamiseks valisin 3 salmi (5-st).

Laulu eesmärk: Teada kevade tunnuseid ja tunda kevadlinde, ühendada laulmine rütmilise liikumisega. Nii saavad lapsed harjutada peale laulmise ka grupikoostööd ja õpivad üksteist jälgima. Seda laulu saadan klaveril. Laul on pärit Maria Wunderlich'i 2008. aasta laulikust „Laulumõnu“.

„Minu ema“ (Viis A. Lõbin, sõnad E. Salm)

Laulu helistik on C-duur. Laulu taktimõõt on 4/4. Laulu ulatus on I oktaavi C-st kuni II oktaavi C noadini. Laul on rõõmsas ja samas ka südamlikus meeleolus. Laul on rahulikus tempos. Sisaldab sekventsilist liikumist. Laulus kõige suurem hüpe on kvardihüpe (p.4). Lisan laulule juurde ka liigutused. Laulul on 3 salmi.

Lastel palun laulda seda laulu oma emale mõeldes.

Laulu eesmärk : kirjeldada oma ema ja tema häid omadusi, laulda hellalt ja armsalt.

Seda laulu saadan klaveril. Laul on pärit Inda Kõiva 2012. aasta laulikust „Laste lustilaulik“.

„Kevade marss“ (Viis ja sõnad A. Lõbin)

Laulu helistik on F-duur. Laulu taktimõõt on 4/4. Laulu ulatus on I oktaavi C-st kuni II oktaavi C noadini. Laul on rõõmsas ja samas ka marsilikus meeleolus (tutvustasin marsi iseloomu ja kasutame laulu esitades marsisammu). Laul on mõõdukas tempos, laulu iseloomu poolest meetrumi rõhutav. Laulus kõige kõrgem hüpe on kvindihüpe (p.5). Laulus esineb kolmkõlakäik, mis treenib hästi duur-helilaadi ja kolmkõlatunnetust. Lisan laulule juurde liigutused. Seda laulu laulavad lapsed hästi julgelt ja reipalt, samas õpivad grupikoostööd, kehatunnetust, arendavad meetrumi-ja rütmitaju. Laulul on 2 salmi.

Laulu eesmärk on, et lapsed teaksid, mis iseloomustab kevadet ja mis tegevusi saab kevadel looduses teha, tutvustab marsisamme ja marsi iseloomu. Laulu saateks kasutan klaverit.

Laul on pärit Meeme Liivaku 2002.aasta laulikust „Kaks sammu väljapoole“.

„Kevad“ (Viis ja sõnad: Maria Wunderlich)

Laulu helistik oli originaalis C-duur. Muutsin helistiku tooni võrra madalamaks, et lastel oleks mugavam laulda. Esitushelistik kontserdil on Bb-duur. Laulu taktimõõt on $\frac{3}{4}$. Laulu ulatus on väikese oktaavi Bb-st kuni I oktaavi Bb noadini. Laul on rõõmsas, kuid samas ka lüürilises meeleolus. Laulu esitatakse rahulikus tempos. Kõige suurem meloodiahüpe on kvindi ulatuses (p.5). Laulus esineb sekvents, rütmidest on huvitavaim TA-I-TI rütm, mida sain lastele laulu kaudu tutvustada (plaksutasime rütmi sõnarütmi järgides). Lisasin laulu ilmestamiseks trianglid.

Selle laulu eesmärgiks on, et laps teaks kevade tunnuseid: päev on pikem, lumi sulab jne. Tunnis kordasime aastaaegu (oskavad nimetada järjestikku).

Selles laulus saadan lapsi klaveril. Laul on pärit Maria Wunderlich'i 2002.a laulikust „Laululust“.

„Kodulaul“ (Viis ja sõnad: Ü. Vinter)

Laulu helistik on C-duur. Laulu taktimõõt on 4/4. Laulu ulatus on I oktaavi C-st kuni I oktaavi A noodini. Laul on mõtlikus meeleolus ja esitatakse rahulikus tempos. Laulus kõige suurem hüpe on kvindi ulatuses (p.5). Kuna antud laul väga sügavasisuline, siis lapsed peavad laulu ilmekaks esitamiseks „minema laulu sisse“. Selles laulus püüan laste esituse kuulajateni tuua pehmet, loomulikku hääletooni kasutades.

Laulu eesmärk on, et laps mõtleks, mis teeb tema kodu eriliseks ja miks seal on hea olla.

Selle laulu saateks on klaver.

Leidsin laulu Tartu Ülikooli 2009. a üliõpilaslaulikust, aga laul ise on filmist „Kevad südames“.

KOKKUVÕTE

Minu loov-praktilise lõputöö eesmärgiks on läbi viia kontsert lastega. Kontserdi teemaks on „Kevad“. Valisin välja seitse lastelaulu, millest nelja laulu autoriks on Maria Wunderlich, kahe autoriks on Astrid Lõbin ja ühe on kirjutanud Ülo Vinter. Antud laulud valisin kevade teemast lähtudes ja ka eakohasust silmas pidades. Koostasın laulude õpetamiseks ajakava, mida ma ka järgisin.

Kuna õpetan lapsi Suure-Jaani lasteaias „Sipsik“, siis kevadkontsert toimub 9. mail kell 16.00. Minu poolt valitud laulukava esitavad kuue- ja seitsmeaastased „Lepatriinu“ rühma lapsed. Lisasin laulude ilmestamiseks liikumist ja rütmipille. Mina saadan lapsi erinevatel pillidel (klaver, kannel, kitarr).

KASUTATUD KIRJANDUS

1. Eesti Muusika Infokeskus Ülo Vinter
<https://www.emic.ee/?sisu=heliloojad&mid=32&id=139&lang=est&action=view&met hod=biograafia>
2. Kõiva, I 2012. aasta laulikust „Laste lustilaulik“. Tallinn: Inda Kõiva
3. Liivak, M. 2002 Kaks sammu väljapoole Ringmängulaulud Tallinn: Talmar ja Põhi
4. Mustamäe kauaaegne muusikaõpetaja Astrid Lõbini laulik Mustamäe leht mai 2012 nr (5) (213)
5. Riigi Teataja 29.05.2008 nr 87 www. Riigiteataja.ee/akt/12970917 Koolieelse lasteasutuse riiklik õppekava
6. Nirk, M. 2014 Lapse muusikaline ettevalmistus üleminekul lasteaiast kooli Võrumaa haridusasutuste näitel] Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia.
http://dspace.ut.ee/bitstream/handle/10062/43697/nirk_maire_2014.pdf
7. Pullerits, M. 2005 Laps ja muusika RMT. Henno. K (toim) Laps ja lasteaed Lasteaia käsiraamat Tartu Atlex 213-226
8. Päts, R 1993 Muusikaline kasvatus üldhariduskoolis 2.osa Tallinn: Koolibri
9. Päts, R 1989 Muusikaline kasvatus üldhariduskoolis 1.osa Tallinn: Valgus
10. Üliõpilaslaulik 2009 Tartu Ülikool Tartu
11. Wunderlich, M. 2002 Laululust Tallinn SP: Muusikaprojekt
12. Wunderlich, M. 2008 Laulumõnu Tallinn: SP Muusikaprojekt
13. Wunderlich, M. 2005 Laulurõõm Tallinn: SP Muusikaprojekt
14. Wunderlich, Maria –muusikaõpetaja ja helilooja <http://www.virumaa.ee/ve-wunderlich-maria-muusikaopetaja-ja-helilooja/>
15. Õunapuu, L. 2010 Üliõpilaste kirjalikud tööd
<https://www.kultuur.ut.ee/sites/default/files/vka/juhend.pdf>

LISAD

Kontserdil esitatavate laulude noodid

LISA 1 Lillede pidu

LISA 2 Vihmapiiskade laul

LISA 3 Imekena kevad

LISA 4 Minu ema

LISA 5 Kevade marss

LISA 6 Kevad

LISA 7 Kodulaul

Lisa 1 Lillede pidu

Lillede pidu

Maria Wunderlich
Seadnud Ave Saarva

D A⁷

On lil - le - aed uh - ke, kui kõik õi - de puh - keb, siis

6 D A⁷

pi - du peab lil - le - maa, tul - ge kõik vaa - ta - ma.

10 D A⁷

Ki - re - vad too - nid ja pu - na - sed moo - nid, po -
li - ris - te si - ni - saar, as - tri - te vi - ker - kaar,
Vi - ker - kaar, vi - ker - kaar, vär - vi - de pil - ler - kaar,

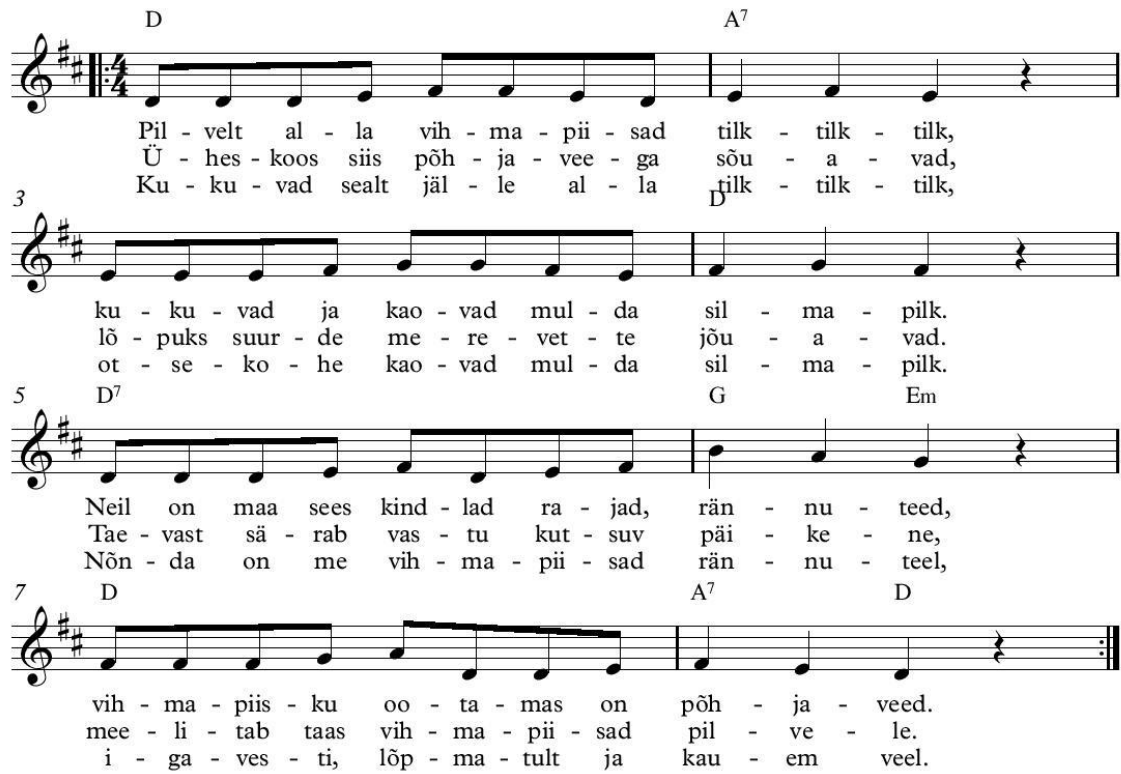
14 D A⁷ D

je - ngi - de - nu - tid ja jor - je - ni - tu - tid.
õi - test al - le - ed ja ki - re - vad teed.
lil - le - de tan - tsu - saal, ah, *wun - der - bar.*

Lisa 2 Vihmapiiskade rännutee

Vihmapiiskade rännutee

Maria Wunderlich

D A⁷

Pil - velt al - la vih - ma - pii - sad tilk - tilk - tilk,
Ü - hes - koos siis põh - ja - vee - ga sõu - a - vad,
Ku - ku - vad sealt jäl - le al - la tilk - tilk - tilk,

3

ku - ku - vad ja kao - vad mul - da sil - ma - pilk.
lõ - puks suur - de me - re - vet - te jõu - a - vad.
ot - se - ko - he kao - vad mul - da sil - ma - pilk.

5 D⁷ G Em

Neil on maa sees kind - lad ra - jad, rän - nu - teed,
Tae - vast sä - rab vas - tu kut - suv päi - ke - ne,
Nõn - da on me vih - ma - pii - sad rän - nu - teel,

7 D A⁷ D

vih - ma - piis - ku oo - ta - mas on põh - ja - veed.
mee - li - tab taas vih - ma - pii - sad pil - ve - le.
i - ga - ves - ti, lõp - ma - tult ja kau - em veel.

Lisa 3 Imekena kevad

Imekena kevad

Maria Wunderlich
Seadnud Ave Saarva

C

Ro - he - li - seks tõm-bub - laas, lil - le - li - seks nurm ja aas.
Saa - bu rut - tu pää - su - lind, ilm läeb soo-jaks kui näen sind.
Ku - ku - ku - ku on - gi nii! Kuu - la kä - gu ju - ba siin!

5 F Dm G7 C

Lin - nu - laul lööb kõr-vad luk - ku, kee - gi ke - va - del ei tu - ku.
Öö - bi - kul - gi aeg siis tul - la, kui on öö - sel mõ-nus ol - la.
Ei nüüd kül - ma tu - le e - nam, käes on i - me - ke - na ke - vad.

9 F Dm G7 C

Lin - nu - laul lööb kõr-vad luk - ku, kee - gi ke - va - del ei tu - ku.
Öö - bi - kul - gi aeg siis tul - la, kui on öö - sel mõ-nus ol - la.
Ei nüüd kül - ma tu - le e - nam. Käes on i - me - ke - na ke - vad.

Lisa 4 Minu ema

Minu Ema

E.Salm

A. Lõbin
Seadnud Ave Saarva

C F G C

Hom - mi - kul mul kõr - va so - sis - tad sa õr - nalt:
Rii - de - sse mind ai - tad, hel - lalt põs - ke pai - tad.
Õh - tul sind ma oo - tan, tih - ti tee - le vaa - tan.

3 G C

"Är - ka ü - les lap - su - ke, jäl - le al - gab päev!"
Ja siis ka - he - ke - si me las - te - ae - da teel.
Sul - le vas - tu joo - ksen ma, kal - lis e - ma - ke.

5 F G C A Dm G C

Kõi-ge kal-lim il - mas mul-le e-ma-ke, te-ma hel-lad sil-mad mee-les a - la - ti.

Lisa 5 Kevade marss

Kevade marss

A.Lõbin
Seadnud Ave Saarva

Rõõm-saist lau - lu - dest tul - vil on ke - va - de kuu, lau - lab
väl - ja - del val - la - tu ke - va - de - tuul, hüp - leb

lin - nu - ke ok - sal ja le - hed - ki puul. Met - sas tär - ga - nud ü - la - ne
puu - del ja põõ - sas - tel laul - des "Uh - huu!" Sini - tae - vas on sä - ra - mas

siin si - ni - lill, aa - sal he - li - seb kel - lu - ke, till, till, till. Tul - ge
päi - ke - ne soe, kül - ma - taa - di - ke põu - e meil enam ei poe.

nüüd lau - lu - ga, läh - me õu - e mars - si - ma. Tral - lal - lal - lal - lal - lal - lal - lal - lal

laa - laa - laa. Ke - va - del rõõ - mus meel, sä - rab

päi - ke mei - e teel, tral - lal lal - lal - lal - lal - laa. Tant - sib

laa.

Lisa 6 Kevad

Kevad

Maria Wunderlich
Seadnud Ave Saarva

B \flat F

Ka - du - nud lu - me - mäed, ka - du - nud jää.
Rõõ - mu ja kil - keid on täis mei - e õu,

5 F 7 B \flat

Lil - le - sid a - ken - del e - nam ei näe.
ä - re - valt pa - ki - tseb väi - ke - ne põu.

9 B \flat^7 E \flat B \flat

Päev on nüüd pi - kem ja õu - es on soe,
Pa - ju - puul lah - ti lõond soo - ju - sest koor,

13 F 7 B \flat

kül - ma - taat öö - sel - gi pei - tu nüüd poeb.
pil - li saab te - ha nüüd meis - tri - mees noor.

17 E \flat B \flat

Ke - vad on met - sa - des, ke - vad on lil - le - des,

21 F 7 Gm B \flat^7

ke - vad on tae - va - teel u - ju - vais pil - ve - des.

25 E \flat B \flat

Ke - vad on met - sa - des, ke - vad on lil - le - des,

29 F 7 B \flat

ke - vad on väi - ke - ses val - la - tus sü - da - mes.

Lisa 7 Kodulaul

Kodulaul

Ülo Vinter
Seadnud Ave Saarva

C Dm/G C Dm/G
 Ko-dus on si - ni - ne tae - vas, ko-dus on päi - ke nii soe,
 Ku-hu sind vii-nud on tuu - led, ku-hu küll i - se ka lä'ed.

5 C Dm/G C C7
 tae - va all pil-ved kui lae - vad, hel - lus kui's põu - e nüüd poeb.
 Ko - du-seid hää - li sa kuu - led, sil - me ees nur - mi sa näed.

9 F G/F Em7 Am7
 Kui sind on ta - ba - nud mu - re või siis kui sul rõõ - mus meel, on

13 Dm7 Dm7/G Cmaj7 Dm7 Am7
 ko - du - see, on ko - du see, küll sin - na lei - ad tee!

17 F G/F Em7 Am7
 Kui sind on ta - ba - nud mu - re või siis kui sul rõõ - mus meel, on

21 Dm7 Dm7/G F Am7 Dm7 C
 ko - du - see, on ko - du see, küll sin - na lei - ad tee!

SUMMARY

My creative practical thesis aims to make a concert with children. The theme of the concert is spring. I have chosen seven children's songs, four of which are authored by Maria Wunderlich, two authored by Astrid Lõbin and one written by Ülo Vinter. These songs have been chosen by the theme of spring and also in terms of age-appropriate. I put together a schedule to teach the songs. I followed the schedule.

As I teach children in Suure-Jaani kindergarten "Sipsik", the spring concert will take place on 9th of May at 16.00. My chosen concert program is presented by the six-and seven-year-old children from group „Lepatriinu“(„Ladybug“). To make the songs more fun, I added some movements and rythmical instruments. In this concert I will accompany the children on piano, kannel and guitar.

Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina, Ave Saarva,

1. annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) minu loodud teose Suure-Jaani lasteaia Sipsik” kevadkontsert (loov-praktilise lõputöö kirjalik osa), mille juhendaja on Hedi- Kai Pai, reprodutseerimiseks eesmärgiga seda säilitada, sealhulgas lisada digitaalarhiivi DSpace kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.
2. annan Tartu Ülikoolile loa teha punktis 1 nimetatud teos üldsusele kättesaadavaks Tartu Ülikooli veebikeskkonna, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace kaudu Creative Commons litsentsiga CC BY NC ND 3.0, mis lubab autorile viidates teost reprodutseerida, levitada ja üldsusele suunata ning keelab luua tuletatud teost ja kasutada teost ärieesmärgil, kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.
3. olen teadlik, et punktides 1 ja 2 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile.
4. kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei riku ma teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse õigusaktidest tulenevaid õigusi.

Ave Saarva

03.05.2019